

Втората световна война нито една община не се отличава с по-висок брой и относителен дял на ромското население (всичките общини показват под 2,5% роми). През 1946 г. по-голямо струпване на ромско население се забелязва в общините Стара Загора и Хасково. От началото на социалистическия период значително увеличаване на броя на ромите бележат общините Братя Даскалови, Чирпан, Димитровград, Симеоновград, т.е. намиращите се между Стара Загора и Хасково, и общините в долното поречие на р. Марица в страната – Свиленград, Любимец. Някои от тези общини (Братя Даскалови, Симеоновград) показват и най-висок относителен дял на ромите от началото на 90-те години – над 15 %, а останалите заедно с Харманли – над 5 % (Приложение 11).

Около 15 % от ромското население в Южна Централна България е концентрирано в *Забалканските котловини*. В началото на XX в. с по-висок относителен дял се отличават общините Мъглиж и Павел баня (4%), като до края на Втората световна война не настъпват промени. От началото на 90-те години се наблюдава значително увеличение на относителния дял, като общините Мъглиж, Николаево, Гурково и Павел баня се отличават не само със стойности от над 10 %, но и с най-високи темпове на прираст (фиг. 30, 31, 32).

Западните и Източните Родопи се отличават с най-малък брой на ромите не само в Южна Централна България, но и в цялата страна. Всички преброявания, проведени след присъединяването им към територията на България (1913 г.), сочат, че в тях са съсредоточени под 10 % от ромското население. През 1920 г. ромите наброяват общо 1072 д. и съставляват 0,4 % от населението в деветте новоприсъединени околии (Даръ дере, Дьовлен, Кушу кавак, Кърджали, Мъстанли, Орта къой, Пашмакли, Свиленград, Егри дере). До средата на 60-те години ромското население е разпределено равномерно в общините. През 1992 г. е отбелязано значително нарастване на броя на ромите в общините Ракитово, Пещера, Велинград и Кърджали, в които са съсредоточени над 70 % от ромите в Родопите.

При преброяването през 1934 г. (Приложение 6) изпъкват две общини с по-висок относителен дял – Ракитово (10,3 %) и Пещера (5 %), а всички останали са с под 2 % роми. До Втората световна война единствено Велинград е с над 2 % роми, всички останали са под 1,5 %. В началото на 90-те години е отбелязано нарастване на относителния дял на ромите основно в общините с висок относителен дял, като в Ракитово той е над 20 %, Пещера, Велинград, Стамболово по 7,1 %; и Минерални бани – 4,1 %. Всички останали са с около 2 % и под 2 %. Голяма част от тях остават под 1 % роми – Ардино, Маган, Рудозем, Златоград, Баните, Неделино и др.

През 1887 г. ромско население е регистрирано в 293 селища, чиито брой през 2001 г. нараства на 515.